

Medicinsk bedömning och Säkring av bevismaterial

Faktablad

“Femicid är en av de vanligaste dödsorsakerna under graviditet och postpartumperioden.”

I fall av våld i nära relation (VIN) är det avgörande att göra korrekta och fullständiga anteckningar under utredningen, eftersom medicinska journaler kan användas som bevis i domstol. Om den våldsutsatta samtycker till en rättsmedicinsk undersökning kan det vara nödvändigt att konsultera en rättsmedicinsk patolog.

Att genomföra en personlig screening för våld i nära relation visar sig vara effektivt, särskilt när man använder ett giltigt och tillförlitligt screeningverktyg i en privat, personlig miljö. Hitta mer information om "Screening för våld i nära relationer" [här](#).

Följande aspekter bör beaktas efter att VIN har avslöjats:

- **En medicinsk anamnes måste tas.** Detta bör följa vanliga medicinska förfaranden, men man bör komma ihåg att offer som har upplevt VIN sannolikt kommer att vara traumatiserade. Eventuella medicinska rapporter som de kan ha bör kontrolleras och man bör undvika att ställa frågor som de redan har besvarat.
- **Varje aspekt av undersökningen bör förklaras.** Informerat samtycke bör inhämtas för varje aspekt.
- **Om offret överväger att involvera polisen** ska de informeras om behovet av kriminalteknisk bevisning och hur den samlas in. Om offret är tveksamt kan bevisningen ändå säkras och förvaras.
- **En grundlig fysisk undersökning bör genomföras.** Fynd och observationer ska registreras klart och koncist med hjälp av kroppskartor.
- **Fynden i patientens journal ska dokumenteras** med patientens egna ord, men vid behov ska ytterligare frågor ställas.

Att genomföra en respektfull medicinsk bedömning innebär att minimera maktskillnader, ge patienten kontroll, be om tillåtelse och förklara varje steg. Ta upp eventuella obehag eller svårigheter som patienten kan ha, uppmuntra till frågor och kontrollera ångestnivån med jämna mellanrum. Håll ögonkontakt, betona undersökningens syfte och fördelar och avsätt extra tid för en grundlig och hänsynsfull bedömning.

Klicka [här](#) för en förklarande video "How to document domestic violence in the Health Sector".

Dokumentation

“Advokaterna sa att det inte fanns tillräckligt med bevis i min medicinska journal. Inget tydde på att min före detta var skyldig till mina skador. Jag blev så besviken. Jag trodde att min läkare hade skrivit ner allt jag sagt.”

Finn detaljerad information kring

hur man dokumenterar om sexuellt våld

[här.](#)

Innan du påbörjar dokumentationen ska du alltid klargöra om ett sexuellt övergrepp, och därmed insamling av bevis, är det primära fokuset för dokumentationen. Använd alltid ett dokumentationsblad och ett spårsäkringskit för att dokumentera skador och säkra bevis. Detta kommer att vägleda dig genom den medicinska bedömningen och stödja dig i ett systematiskt tillvägagångssätt.

- Beskriv varje **skada** utifrån följande **dimensioner**: lokalisering, form/avgränsning, storlek, färg, typ.
- Om möjligt, **dokumentera** skador **innan** de får **medicinsk vård**.
- **Dokumentera rent beskrivande!** Avstå från att tolka fynden, t.ex. att uppskatta sårets ålder eller bedöma om en skada har tillfogats externt.
- **Fotografier** är särskilt informativa och kan komplettera den skriftliga dokumentationen.
- Skapa dokumentation som är lättbegriplig för **icke-medicinsk personal**, inklusive advokater, poliser och medlemmar av rättsväsendet. Undvik att använda förkortningar och komplicerad medicinsk terminologi för att öka tydligheten och tillgängligheten.

Här är några exempel på skriftlig dokumentation: ⁽¹⁾

Finn detaljerad information om

[gynekologi/obstetrik, akutsjukvård, paediatrik](#) och [tandvård.](#)

Undvik juridiska termer eller termer som antyder misstro eller fördömande

Använd termer som är objektiva, beskrivande och till hjälp

Patienten *påstår* att hans flickvän bränt honom med en locktång.

Patienten *förnekar* att flickvännen bränt honom, utan hävdar att han bränt sig själv.

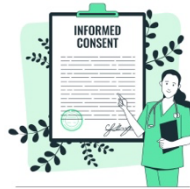
Patienten uppger att hans flickvän Olivia tog locktången ur handen på henne och höll den mot hennes hals..

De fysiska fynden av en brännskada är av en storlek och form som överensstämmer med uppgiften att den orsakats av en locktång. Brännskadans allvarlighetsgrad och placering verkar inte stämma överens med patientens uppgift om att hon bränt sig själv.

Patienten blev hysterisk när han beskrev händelsen.

Patienten grät och skakade okontrollerat när han beskrev händelsen.

Samtycke

Samtycke till att utföra undersökningen ska inhämtas från individen eller dennes vårdnadshavare. Samtycket ska vara specifikt för varje procedur (och särskilt för genital undersökning), samt för fotografering. Offret kan samtycka till vissa aspekter men inte till andra. ⁽²⁾

Sekretess

Sekretessen för den rättsmedicinska undersökningen regleras av särskilda sekretesslagar, som varierar beroende på patientens ålder, omständigheter och undersökningens plats, med potentiella skillnader mellan olika länder. Generellt sett har läkare en lagstadgad skyldighet att respektera patientsekretessen. ⁽³⁾

Källor

Dessa kan du finna [här](#).

⁽¹⁾ DOCUMENTING CLINICAL EVIDENCE OF ABUSE- "FIRST DO NO HARM" BMC Domestic Violence Program, November 2020, p. 2, accessed 01.12.23.

<https://www.bumc.bu.edu/gimcovid/files/2021/01/Abuse-Documentation-Guide-2020.pdf>

⁽²⁾ World Health Organization (WHO). (2015). Clinical guidelines for responding to intimate partner violence and sexual violence against women, p. 27. Retrieved from

https://www.unodc.org/documents/publications/WHO_RHR_15.24_eng.pdf

⁽³⁾ "A National Protocol for Intimate Partner Violence Medical Forensic Examinations", U.S. Department of Justice Office on Violence Against Women, May 2023, p. 44, accessed 22.11.23.

<https://www.safeta.org/wp-content/uploads/2023/05/IPVMFProtocol.pdf>

Images

1. Image (consent) by [storyset](#) on Freepik

2. Image (confidentiality) by [studiogstock](#) on Freepik